8-1 Égés, maródás, fagyás és egyéb hegesedés következtében kialakult funkciózavar / fogyatékosság miatt szükséges rehabilitáció ellátási programja

III. szint, 2208 szakmakód (felnőtt), 2209 szakmakód (gyermek)

Meghatározott esetekben felnőtteknél 2200 szakmakódú, gyermekeknél 2205 szakmakódú osztályokon III szinten.

A testfelület nagy részét érintő vagy jelentős súlyosságú és szövődményekkel járó égést, fagyást, maródást és egyes bőrbetegségeket követő állapotok tartoznak ide. A rehabilitációs szükségletek jellemzően a kontraktúrákkal és következményes önellátási funkciózavarokkal (öltözés, járás, kézhasználat), a fájdalommal és viszketéssel, végtagcsonkolás esetén a protézis-epitézis ellátással és a funkciók újratanulásával, továbbá a testi funkciók zavarát kísérő pszichés zavarokkal, esztétikai hátrányokkal és/vagy testtömeg vesztéssel vannak összefüggésben. Gyermekek esetében a mozgásfejlődés zavarát okozhatja a végtagokat ért sérülés.

1. A páciensek állapotának jellemzése

1.1. Baleset / rendellenesség és a kialakult károsodás / funkciózavar / fogyatékosság leírása

Lásd a NEAK honlapján közzétett kitöltési útmutatót, illetve törzseket, továbbá a 6. pont tartalmazza a szakmai ajánlást.

1.2. Állapot-súlyosság: A rehabilitációra kerülő személyek állapot-súlyossága a program kezdetén limitek megadásával: **extrém súlyos /súlyos**

1.3. Humánerőforrás szükséglet

1.3.1. Ápolói szükséglet: **nagy**: napi ápolási szükséglet: 5 óra; speciális ápolási szükséglet: steril / fürdetőágyon történő kötözések

1.3.2. Specifikus szakdolgozói szükséglet

bővített csomag: gyógytornász, ergoterapeuta, szociális munkatárs, pszichológus, gyermekek esetében klinikai gyermek szakpszichológus és gyógypedagógus vagy pedagógus (életkor és képességek függvénye), masszőr, fizikoterápiás szakasszisztens, dietetikus + az alábbiak közül az égés stádiuma és típusa szerint: hydroterápiában jártas munkatárs, zeneterapeuta vagy egyéb kreatív terápiás szakember, gyógyfoglalkoztató, légzésfunkciós szakasszisztens, ortetikai műszerész heti szinten elérhető

1.4. Fogyóanyag szükséglet

1.4.1. Napi átlagos gyógyszer szükséglet: közepes

Alapbetegség(ek) miatt szükséges típusos gyógyszerek: fájdalomcsillapítók, viszketést csökkentő gyógyszerek, felületi bőrpuhítók, antibiotikumok, bronchodilatátorok, nyákoldók, thrombosis profilaxis; fehérje- és energiadús tápszerek

Rehabilitáció során szükséges gyógyszerek: antidepresszánsok, hangulatjavítók

1.4.2. Napi átlagos kötszer- egyéb orvosi és orvostechnikai anyag szükséglet: nagy

Alapbetegség(ek) miatt gyakran szükséges anyagok: kötszerek az égés stádiumától függően, gyakori lepedőcsere, antidecubitus alátétek, speciális alátétek az antidecubitus matracra; egyedi ortézisek

Rehabilitáció során szükséges anyagok: levegő párásítás, gyakori fürdetés mosdatás, pelenka

1.4.3. Napi átlagos diagnosztikai anyag (fogyóeszköz) szükséglet: kicsi

Alapbetegség(ek) miatt szükséges diagnosztikai anyagok: gyulladásos paraméterek ellenőrzése, légzésfunkció

Rehabilitáció alatt szükséges diagnosztikai anyagok: rtg. felvételek

2. Betegutak leírása

2.1. Hogyan kerül a páciens rehabilitációra?

égésosztályról vagy egyéb intenzív osztályról, sebészetről (maródás, fagyás) közvetlenül; ismételt felvétel otthonról is történhet

2.2. Mi a jellemzője az adott betegcsoportnak a rehabilitációs ellátás időzítésére vonatkozóan?

jellemzően **elsőbbségi** rehabilitáció

3. A rehabilitációs ellátóhelyre vonatkozó kívánalmak leírása

3.1. Fekvőbeteg ellátás, elsőbbségi

Bővített csomag, III. szint kiemelt ellátás 2208 (felnőtt) vagy 2209 (gyermek) extrém súlyos, súlyos égéskor és III. szint közepes égéskor. Tartama: 30-150 nap

Ellátás 2200 vagy 2205 szakmakódú osztályon:
A(1) Kiemelt ellátási szükségletű betegek ismételt (programozható) és kivételesen elsőbbségi rehabilitációja, ha területileg kötelezett kiemelt ellátó helyhiány miatt átmenetileg nem tudja fogadni.

3.2. Járóbeteg, nappali ellátás: csak ismételt ellátás esetén vagy az enyhe esetekben jön szóba olyan ellátó szakambulanciáján **(II. szint**), ahol fekvőbetegek égettekkel is foglalkoznak (ld. táblázat)

Ismételt felvétel rehabilitációs céllal elsőbbségi rehabilitáció befejezését követően

Égés, fagyás, maródás vagy egyes bőrbetegségek következtében kialakult bőrelváltozások, kontraktúrák, fájdalom, pszichés tünetek, esetleg csonkolás miatti elsőbbségi rehabilitáció befejezte után szükség lehet ismételt rehabilitációra, amennyiben: rekonstrukciós / plasztikai műtétet kell előkészíteni ill. azt követően a mobilizálás miatt szükséges; amennyiben az idők folyamán másodlagos keloid / kontraktúrát vagy fájdalmat okozó hegek alakulnak ki, vagy egyéb korábban nem észlelt vagy kisfokú funkciózavarok válnak súlyossá; a munkába visszaálláshoz szükséges testi és pszichikai felkészítésre is szükség lehet (utóbbi inkább ambuláns formában)vagy későbbi szövődmény – főként kontraktúra, fájdalom vagy légzészavar, végtag vagy egyéb testrész csonkolás/ elvesztés esetén protézis/epitézissel való ellátás miatt szükséges újabb rehabilitáció. (Gyermekek a növekedés befejeződéséig több alkalommal is plasztikai beavatkozásra szorulnak)

	fekvőbeteg	**járóbeteg / nappali**
1.2. állapotsúlyosság a betegek 70-90 %-ára jellemzően (N/Kp/k)	közepes	enyhe
1.3.1. ápolói szükséglet	közepes	
1.4.1. gyógyszer szükséglet	kicsi	
1.4.2. kötszer és egyéb orvostechnikai anyag szükséglet	nagy/kp	
1.4.3. diagnosztikai anyag szükséglet	kicsi	
3.1. ellátási csomag (alap/bővített)	alap/bővített	alap
3.2. ellátási szint (I/II/III)	II,III.	II
3.4. ellátás várható tartama (tól – ig)	15-90 nap	NE: 2-3 hét, JB: 20-50 alkalom
Ismételt rehabilitáció várható tartama az első évben (hét/1. év)	az ismételt rekonstrukciós / pótló / kontraktúra oldó műtétektől függ 3-4 hét / 1. év	2
Ismételt rehabilitáció várható tartama a második évben (hét/2. év)		2
jellemző betegutak	1.égés ambulancia/ osztály	
	2.rehabilitációs ambulancia	

Folytatólagos ambuláns ellátásban (kontrollok, döntés a további rehabilitációs szükségletről) milyen programokra lehet szükség a szokványos ellenőrzésen túl?

12 hónapon belül <u>várható</u> /javasolt /szükségesnek tartott kapcsolódó ellátás: (karbantartás) rekondícionálás – pszichés okok, fájdalom elkerülés vagy ízületi kontraktúra megelőzés miatt, további hegkezelés;

Lehetséges egyéb REP-ek: **általában járóbeteg (II.szint), vagy fekvőbeteg (II, III szint):** kéz funkció zavarok (3-1) / fájdalom (4-1) / légzésterápia (17-3/ immobilitás (12.), elkülönítési szükséglet (13.) és bármelyik ambuláns program: 19 (sexuális zavarok miatt), 25 (munkába állás nehézségei miatt), illetve ambuláns formában protézis / epithesis ellátás kontrollja csonkoló égést követően.

4. **A rehabilitációs terápiás program kötelezően elvégzendő és dokumentálandó elemei** az adott betegcsoportban a NEAK honlapján közzétett szabályozás szerint

5. A rehabilitáció eredményességének értékelése

5.1. Változást jellemző teszt eredmények:

- **FNO,**
- **FIM motoros funkciók és FIM összes (kötelező), valamint**
- **további tesztek a funkciózavar függvényében a NEAK honlapján közzétett szabályozás szerint:** Barthel-index, ROM, VAS. Gyermekek esetében célskála alkalmazása javasolt.

5.2. Kimeneti jellemzők: Foglalkoztatás: távozáskor nyilatkozni kell arról, hogy az égés / maródás / fagyás bekövetkezte előtti munkahely alkalmas-e / kell-e valamilyen átalakítás az alkalmassá tételhez a munkába visszatérés céljára; Oktatás: gyermekek esetében az oktatásba visszatérés időpontja / körülményei; felnőttek esetében az átképzési szükséglet; Szociális szükséglet: ha nem térhet vissza otthonába az ellátási helyszín és egyéb szociális juttatások.

6. **Szakmai ajánlás**

6.1. BNO1

A3990	Meningococcus okozta fertőzés k.m.n.
L5120	Toxikus epidermalis necrolysis [Lyell]
Q8090	Veleszületett ichtyosis, k.m.n.
Q8190	Epidermolysis bullosa, k.m.n.
T2000	A fej és nyak égése, foka nem meghatározott
T2010	A fej és nyak elsőfokú égése
T2020	A fej és nyak másodfokú égése
T2030	A fej és nyak harmadfokú égése
T2040	A fej és nyak maródása, foka k.m.n.
T2050	Fej és nyak elsőfokú maródása
T2060	A fej és nyak másodfokú maródása
T2071	A nyak körkörös égése
T2080	A fej és nyak harmadfokú maródása
T2100	A törzs nem meghatározott fokú égése
T2110	A törzs elsőfokú égése
T2120	A törzs másodfokú égése
T2130	A törzs harmadfokú égése
T2140	A törzs k.m.n. fokú maródása
T2150	A törzs elsőfokú maródása

T2160	A törzs másodfokú maródása
T2170	A törzs harmadfokú maródása
T2180	A törzs körkörös égése
T2200	A váll és felső végtag k.m.n. fokú égése, kivéve a csukló és kéz
T2210	A váll és felső végtag elsőfokú égése, kivéve a csukló és kéz
T2220	A váll és felső végtag másodfokú égése, kivéve a csukló és kéz
T2230	A váll és felső végtag harmadfokú égése, kivéve a csukló és kéz
T2240	A váll és felső végtag k.m.n. fokú maródása, kivéve a csukló és kéz
T2250	A váll és felső végtag elsőfokú maródása, kivéve a csukló és kéz
T2260	A váll és felső végtag másodfokú maródása, kivéve a csukló és kéz
T2270	A váll és felső végtag harmadfokú maródása, kivéve csukló és kéz
T2280	A felső végtag körkörös égése
T2300	A csukló és kéz k.m.n. fokú égési sérülése
T2310	A csukló és kéz elsőfokú égési sérülése
T2320	A csukló és kéz másodfokú égési sérülése
T2330	A csukló és kéz harmadfokú égési sérülése
T2340	A csukló és kéz k.m.n. fokú maródása
T2350	A csukló és kéz elsőfokú maródása
T2360	A csukló és kéz másodfokú maródása
T2370	A csukló és kéz harmadfokú maródása
T2400	A csípő és alsó végtag k.m.n. fokú égési sérülése, kivéve boka és láb
T2410	A csípő és alsó végtag elsőfokú égési sérülése, kivéve a boka és láb
T2420	A csípő és alsó végtag másodfokú égési sérülése, kivéve a boka és láb
T2430	A csípő és alsó végtag harmadfokú égési sérülése, kivéve a boka és láb
T2440	A csípő és alsó végtag k.m.n. fokú maródása, kivéve a boka és láb
T2450	A csípő és alsó végtag elsőfokú maródása, kivéve a boka és láb
T2460	A csípő és alsó végtag másodfokú maródása, kivéve a boka és láb
T2470	A csípő és alsó végtag harmadfokú maródása, kivéve a boka és láb
T2480	Az alsó végtag körkörös égése
T2500	A boka és láb k.m.n. fokú égési sérülése
T2510	A boka és láb elsőfokú égési sérülése
T2520	A boka és láb másodfokú égési sérülése
T2530	A boka és láb harmadfokú égési sérülése
T2540	A boka és láb k.m.n. fokú maródása
T2550	A boka és láb elsőfokú maródása
T2560	A boka és láb másodfokú maródása
T2570	A boka és láb harmadfokú maródása
T2600	A szemhéj és szemkörüli terület égése
T2610	A szaruhártya és kötőhártya égése
T2620	A szemgolyó szakadásával és elpusztulásával járó égés
T2630	A szem és függelékei más részeit érintő égés
T2640	A szem és függelékeinek égése, rész k.m.n.
T2650	A szemhéj és szemkörüli terület maródása
T2660	A szaruhártya és kötőhártya maródása
T2670	A szemgolyó szakadásával és elpusztulásával járó maródás
T2680	A szem és függelékei más részeit érintő maródás

T2690	A szem és függelékeinek maródása, rész k.m.n.
T2700	A gége és légcső égése
T2710	A gégét, légcsövet és tüdőt érintő égés
T2720	A légzőrendszer egyéb részeinek égése
T2730	A légzőrendszer égése, k.m.n.
T2740	A gége és légcső maródása
T2750	A gégét, légcsövet és tüdőt érintő maródás
T2760	A légzőrendszer egyéb részeinek maródása
T2770	A légzőrendszer k.m.n. részének maródása
T2800	A száj és garat égése
T2810	A nyelőcső égése
T2820	Az emésztőrendszer más részének égése
T2830	A belső húgy-ivarszervek égése
T2840	Más, k.m.n. belső szerv égése
T2850	A száj és garat maródása
T2860	A nyelőcső maródása
T2870	Az emésztőrendszer más részeinek maródása
T2880	A belső húgy-ivarszervek maródása
T2890	Más és k.m.n. belső szervek maródása
T2900	Több testtájék égési sérülése, foka nem meghatározott
T2910	Több testtájék égési sérülése, elsőfoknál nem nagyobb
T2920	Több testtájék égési sérülése, másodfoknál nem nagyobb
T2930	Több testtájék égési sérülése, az egyik legalább harmadfokú
T2940	Több testtájék maródása foka nem meghatározott
T2950	Több testtájék maródása, elsőfoknál nem nagyobb
T2960	Több testtájék maródása, másodfoknál nem nagyobb
T2970	Több testtájék maródása, az egyik legalább harmadfokú
T3000	Nem meghatározott testtájék égési sérülése, foka nem meghatározott
T3010	Nem meghatározott testtájék elsőfokú égési sérülése
T3020	Nem meghatározott testtájék másodfokú égési sérülése
T3030	Nem meghatározott testtájék harmadfokú égési sérülése
T3040	Nem meghatározott testtájék maródása, foka nem meghatározott
T3050	Nem meghatározott testtájék elsőfokú maródása
T3060	Nem meghatározott testtájék másodfokú maródása
T3070	Nem meghatározott testtájék harmadfokú maródása
T3100	A testfelület kevesebb, mint 10%-át érintő égés
T3110	A testfelület 10-19%-át érintő égés
T3120	A testfelület 20-29%-át érintő égés
T3130	A testfelület 30-39%-át érintő égés
T3140	A testfelület 40-49%-át érintő égés
T3150	A testfelület 50-59%-át érintő égés
T3160	A testfelület 60-69%-át érintő égés
T3170	A testfelület 70-79%-át érintő égés
T3180	A testfelület 80-89%-át érintő égés
T3190	A testfelület 90, vagy több %-át érintő égés
T3200	A testfelület kevesebb, mint 10%-át érintő maródás

T3210	A testfelület 10-19%-át érintő maródás
T3220	A testfelület 20-29%-át érintő maródás
T3230	A testfelület 30-39%-át érintő maródás
T3240	A testfelület 40-49%-át érintő maródás
T3250	A testfelület 50-59%-át érintő maródás
T3260	A testfelület 60-69%-át érintő maródás
T3270	A testfelület 70-79%-át érintő maródás
T3280	A testfelület 80-89%-át érintő maródás
T3290	A testfelület 90, vagy több %-át érintő maródás
T3300	A fej felületes fagyása
T3310	A nyak felületes fagyása
T3320	A mellkas felületes fagyása
T3330	A hasfal, derék és medence felületes fagyása
T3340	A kar felületes fagyása
T3350	A csukló és kéz felületes fagyása
T3360	A csípő és comb felületes fagyása
T3370	A térd és a lábszár felületes fagyása
T3380	A boka és lábfej felületes fagyása
T3390	Egyéb és k.m.n. részek felületes fagyása
T3400	A fej szövetelhalással járó fagyása
T3410	A nyak szövetelhalással járó fagyása
T3420	A mellkas szövetelhalással járó fagyása
T3430	A hasfal, derék és medence szövetelhalással járó fagyása
T3440	A kar szövetelhalással járó fagyása
T3450	A csukló és kéz szövetelhalással járó fagyása
T3460	A csípő és comb szövetelhalással járó fagyása
T3470	A térd és a lábszár szövetelhalással járó fagyása
T3480	A boka és lábfej szövetelhalással járó fagyása
T3490	Egyéb és k.m.n. részek szövetelhalással járó fagyása
T3500	Több testtájék felületes fagyása
T3510	Több testtájék szövetelhalással járó fagyása
T3520	A fej és nyak fagyása, k.m.n.
T3530	A mellkas, has, derék, és a medence fagyása, k.m.n.
T3540	A felső végtag fagyása, k.m.n.
T3550	Az alsó végtag fagyása, k.m.n.
T3560	Több testtájék fagyása, k.m.n.
T3570	Fagyás k.m.n. helyen
T9500	A fej és a nyak égésének maródásának és fagyásának következményei
T9510	A törzs égésének, maródásának vagy fagyásának késői hatása
T9520	A felső végtag égésének maródásának vagy fagyásának következményei
T9530	Az alsó végtag égésének maródásának vagy fagyásának következményei
T9540	Megégett, maródott testfelület kiterj.sz.oszt. égés, fagyás következm.
T9580	Egyéb megjelölt égés, maródás vagy fagyás következményei
T9590	K.m.n. égés maródás vagy fagyás következményei

6.2. BNO3

L9050	A bőr heges állapotai és fibrosisa
M2450	Ízületi contractura
M2550	Ízületi fájdalom
M6240	Izomcontractura
M7910	Izomfájdalom
M7960	Végtagfájdalom
M8900	Algoneurodystrophia
M9580	A csont izomrendszer egyéb meghatározott, szerzett deformitásai
R2620	Járási nehézség m.n.o.
R2680	Járási és mobilitás egyéb és k.m.n. rendellenessége

6.3. FNO-k

b130	Energia és indíték funkciók
b280	Fájdalom érzése
b710	Az izületek mobilitási funkciói
d240	A stressz és más pszichés terhek kezelése
d445	Kéz- és karhasználat
d450	Járás

b134	Alvásfunkciók
b260	Proprioceptív funkció
b265	Tapintási funkciók
b455	A terheléstolerancia funkciói
b730	Izomerő-funkciók
b840	Bőrrel kapcsolatos érzetek
d410	Az alaptesthelyzet változtatása
d430	Tárgyak emelése és hordozása
d440	Finom kézmozdulatok
d465	Helyváltoztatás segédeszköz használatával
d510	Mosakodás
d540	Öltözködés
d640	Házimunka végzése